

LBRIS

We know
books

Niculina Constantinescu

Aha! E un hialograf!

E I K O N

București, 2021

CUPRINS

PARTEA ÎNTÂI	ACUL DIN CAR.....	9
PARTEA A DOUA	FÂNUL NU SE MAI LASĂ RUMEGAT	35
PARTEA A TREIA	HĂIS ORI CEA însă just touching People.....	54
PARTEA A PATRA	DE LA CARUL CU FÂN, la carul cu boi.....	85

PARTEA ÎNTÂI

ACUL DIN CAR

Nu era nici zece dimineața, a doua zi de Crăciun, și, doi pensionari, un el și o ea, ieșiseră deja să-și plimbe cărucioarele. În Piața Obor nu cred că erau prea mulți țărani, nici prea mulți țigani-fals angroșiști, pentru că, deși era soare, gerul pișca destul de tare. Puținii ori mulții plimbăreți, cu priviri hămesite, nu de foame, ci de prea multă așteptare, căutau o farmacie deschisă.

La fel făceam și eu, căci nu dormisem de două nopți; articulațiile piciorului drept își cereau porția imensă de atenție. Și de data aceasta, Catena, farmacia inimii și nu numai, luase potul cel mare. Era singura deschisă, singura care obținuse înroșirea casei de marcat, singura care oferea speranțe uriașe de mai bine. Asta înseamnă să miroși pulsul cererii și, nu obligatoriu, pe al ofertei. Nu poți să nu mulțumești celor care au instruit managerii români într-un mod impecabil. Și nici nu poți să-l omiți pe Atanasie Stănculescu pentru că a fost binecuvântat în greu încercatul decembrie 1989, chiar de viitorul patriarh-Daniel. Cel puțin asta sugera o fotografie postată pe

Facebook, bine dosită și mult păstrată, arătată sau poate re-arătată lumii-la vedere, tocmai în decembrie 2018.

Mă gândesc că repede va veni și decembrie 2020... trei decenii înseamnă mult și timpul, cel puțin pentru noi, românii, pare că a curs mai mult înapoi, decât în mod firesc. E mai sugestivă ca oricând gnoma eminesciană: „Vreme trece, vreme vine”. Și dacă timpul e uneori elastic, alții urmează fluxul stropilor tăioși și metalici, noi, mai chirchiți ca oricând, noi devenim imuni la trecerea sa.

Nu știu dacă sărbătorile ne îmbolnăvesc pe noi, sau noi, pur și simplu, ne îmbolnăvim de sărbători. Tocitul „pur și simplu” nu se-ntâmplă simplu. Avem noi mici contribuții, și nu doar pentru că la singular „mica contribuție” formează o minunată cacofonie, demnă de toți stricătorii și nu doar de limbă. Evit să pun semnul exclamării când sensul este evident.

Cum spuneam, agitația sărbătorilor dăunează grav sănătății. Poate că e vorba de ieșirea din ritm, de anti-transhumanță. Nu întâmplător, atât de multe nenorociri se produc în preajma, în timpul, sau chiar când ne credeam scăpați, respectiv după sărbători. Ritmul hazardului e inconfundabil: își lasă pecetea când, și mai ales, unde n-ai gândi. El mereu își respectă legile proprii.

*

*

*

Turase motorul la maximum. Gândurile-i loveau cutia craniană, iar cutia de viteze se supunea tuturor comenzilor.

Fruntea lui, puțin lată, se golise de gânduri. Asculta muzică și, parcă, asfaltul îi frigea cauciucurile „Goodyear”. Mulțumită aerului condiționat, în mașină, temperatura era suportabilă. În loc să schimbe postul de radio, căci era evident că-l enerva muzica aceea lăncedă, apăsă fără oprire, pedala de accelerație. Nu-l interesau efectele, ci doar cauza. Ciudat era faptul că nici măcar nu se grăbea. Mașina aproape că nu mai atingea asfaltul; zborul nebun îi excita mai toate simțurile. Vedeam doar cum firicelele vinete de la tâmpla dreaptă se dilataseră anormal. Involuntar am schițat un țipăt pentru că simțeam cum mă desprind de scaun cu tot cu centura de siguranță. Cred că abia atunci el a revenit în lumea reală. A luat brusc piciorul de pe accelerație, dar grație inerției, mașina tot înghițea asfaltul. Copacii se succedaseră nebun, iar acum parcă începeau să respire normal. N-am apucat să-l întreb „ce-a fost asta ?” pentru că și-a cerut, politicos, scuze. Unde-i fusese capul? Dar al meu? Oare de ce nu l-oi fi atenționat de când a depășit prima sută de kilometri? Autoblamarea, regretul întotdeauna apar „post festum”. Lumina se împrăștia elastic; poate că și gândurile lui deveniseră la fel de elastice. Din nou mă bântuia regretul... că eu nu fusesem atunci, în acele secunde vitale, în gândurile lui.

Șoseaua luneca acum agale. Nu aveam curajul să alung tăcerea. Luna blândă și caldă ne însoțea.

Orice cuvânt rostit ar fi rănit-o. Noaptea, târziu, am ajuns la destinație. Tăcerea nu ne-a părăsit. Recepționera, zâmbind profesional, ne anunță că aici, la ei, tot anul e sezon. Niciodată nu duc lipsă de turiști. După cina frugală și plimbarea aferentă, am zăbovit care pe unde a vrut: în jacuzzi, în piscină sau în salină. Totul-la discreție. Ba chiar și la sauna, pe care eu niciodată nu am suportat-o pentru că sunt convinsă că îmi accentuează fobia de autosufocare fără vreun motiv psihologic. După ce el le-a încercat pe toate, a hotărât că tot salina e mai bună. Pentru mine-nu! Nu degeaba englezii au cultivat diversitatea. Cred că ei sunt mai conștienți de efectele ei benefice, decât noi.

Nu aveam niciun fel de așteptare de la o ieșire în lume, din lume. Singurătatea se cuibărește oriunde. În cazul multora s-a dovedit cea mai adaptabilă entitate. E firesc, mai ales când nimeni nu se străduiește s-o alunge. Scrisul blând, cuminte, aproape bonom, creează doar pagini înnegrite. Îmi repugnă astfel de preinși creatori, ca și susținătorii lor: profesori, critici, editori și din ce în ce mai puțini cititori. Scrisul mereu a avut treabă cu cititul. Niciun taler al niciunei balanțe, reale ori virtuale, nu e stingher. Stingheri suntem noi când razele de lună au început să măsoare albul imaculat-argintat al cearșafurilor. Nimic nu le poate opri. Tăcerea noastră le încurajează. Întunericul le dirijează, așa cum n-o face polițistul pus și adus într-o intersecție, intens traficată de claxonatul insistent.

Uneori poți chiar să nu-l mai auzi. Nu același lucru se-ntâmplă cu tăcerea noastră molipsitor de

trează. Un vis- surogat. Un îmbrățișat abandonat. Oboseala își trimite mesagerii- sforăitul nazal, gutural se transformă într-un grohăit. Fața imaculată a adevărului rămâne acoperită. Vai mie... nu credeam să-nvăț a auzi vreodată, atât de acut, totul.

O dimineață ca oricare alta. Nimic spectaculos. Și totuși... parcă adia liniștea dinaintea furtunii, mereu imprevizibile și, din ce în ce mai des, devastatoare. Întâi nu-mi răspunde la telefon; apoi se-aude în fundal tonul „ocupat”, iar, în cele din urmă, telefonul meu e cucerit de opacitatea ecranului. Nu-mi explic nimic din toate acestea pentru că tocmai fusese pus la încărcat. E drept că eram în aer liber, dar parcă cineva, ori doar o mână invizibilă, tăiasse orice urmă de semnal. N-a durat mult, dar suficient, încât să retrăiesc momente demult uitate, când aproape că simțeam în ceafă, respirația cuiva străin. Străin de mine, de alții, de viață. Telefonul și-a revenit miraculos, dar gândul meu cețos nu dispăruse. M-a sunat precipitat să mă-ntrebe, fals precipitat, ce s-a-ntâmplat. Cred că întrebarea mi-ar fi revenit mie, pe drept. Bâigui că l-am mai sunat, că am așteptat și... cam atât. Am depărtat telefonul de la ureche pentru a nu mă mai înjosi, pentru a mă scuti, eu pe mine, de proza vieții.

Lumina dimineții se întărise. Un soare înțepător se rotea deasupra capetelor noastre, de parcă am fi fost deja moaște. Era singurul martor al celor petrecute și neîntâmplare. Întâmplarea, în zilele noastre, e, de cele mai multe ori, rea.

Întâmplările cele bune, pentru că sunt rare, le numim miracole.

Alții susțin că nimic nu este întâmplător. Apoi, meticulos analizează toate semnele pseudo-prevestitoare ca pe niște cauze reale. Problema e că efectele, nu mereu, devin nemulțumitoare.

Simt dureri fizice undeva în plexul solar când o persoană apropiată nu-mi răspunde la niciun apel. Încerc să găsesc motivații raționale, conforme torentelor existențiale care ne brăzdează, rar ne intersectează căile. Dar rațiunea niciodată nu a înlocuit afecțiunea; înțelepciunea populară susține că cine vrea să te găsească, te caută. Poate fi adevărată și afirmația conform căreia că ochii care nu se văd, se uită. Nu întotdeauna arta digresiunii a fost o camuflare a acțiunii. Se pare că trăim în epoca despuierii denotației, ori mai degrabă a îmbrăcării ei cu imense straturi conotative. E greu să ajungi la nucleu după atâta gravitație semantică.

Scriu până mă doare spatele. Dar nu sunt cocoșată din cauza scrisului; acesta nu dăunează niciodată. Alternez cititul cu scrisul și viceversa. Dar re-cititul devine și el polisemantic. Re-citesc ce au scris alții, dar când acțiunea e reflexivă, când re-citesc ce am scris eu, recititul se transformă în re-scriere. Astfel scrisul se desprinde de geamănul său- cititul. Secole de-a rândul, vrăjitorii peniței s-au chinuit să demonstreze că nu ceea ce vezi e important, ci unghiul din care privești- științific zis-perspectiva. Leonardo da Vinci a dat lovitura de măciucă prin Mona Lisa. Prin Lisa, pare-se a se realiza promisiunea lui Dumnezeu că omul tinde

spre ceea ce se-ntâmplă la 500, la 1000 sau 2000 mii de ani, respectiv spre perfecțiune. Mona Lisa ne privește, indiferent de locul în care s-ar afla fiecare dintre privitori. Și nu e vorba doar de sala Muzeului parizian- Luvru. Dar Lyssa, una din Erinii, sau zeițe ale răzbunării, e cea care ia mințile oricui. Mai târziu, toate cele 6 furii (sau câte or fi fost) au devenit simple maladii alegorice ale muștrărilor de conștiință.

Pentru toți contemporanii mai mult sau mai puțin postmoderniști, vocea conștiinței încă nerăgușită, generează o strângere de inimă- pictura lui Leonardo da Vinci e ceva ce nu poți atinge, atât la propriu, cât și la figurat. Te doare că încă te mai doare. Astăzi nu mai căutăm perfecțiunea, nici măcar proiecția ei.

Amintirile-holograme de mult timp zburaseră de pe crengile-neuroni, dar în aortele pulsânde, lăsaseră, se pare, cel puțin un ventricul gol. Fiind una din camerele inferioare ale inimii, speranța rămăsese în cele superioare, într-un colț de auricul. Aici lumina nu putea pătrunde pentru că o ascundea sângele.

Ca mulți care se cred zei când au în vecinătatea bărbiei un microfon, la fel și eu (eul meu dorit, nearătat lumii) credeam că le știu, dacă nu pe toate, cel puțin pe multe; eram convinsă că garguii lumii noastre de mucava ne vor apăra, măcar aparent, de ceea ce nici părinții nu au reușit- de teama de alții, ori, mai nou, de teama de sine.

Nu de puține ori am realizat că eul răsfrânt în numeroase oglinzi se obraznicește și nu mai vrea să revină în vechiul făgaș.

Uneori ne înstrăinăm de toate eurile și arătăm spre porta-voce a lumii, că ea e singura vinovată. Iluzie sau autoamăgire? O problemă de optică sau de filozofie existențialistă?

Dacă pentru moderniști, eu era altul, pentru locatarii mileniului III, EU A DEVENIT MULTI.

Idealul oricărui politician ce are iluzia că ține frâiele puterii, Mulți ar trebui să se reducă la Eu, dar nu cu vechiul sens. Aici e și chimie și matematică; și logică de fier și sociologie. De la reversibilitate prin reciproca oricărei teoreme, spre silogism și pseudo-alteritate. Mai este individul actual tributar unui caracter imuabil? Până acum câteva decenii, era posibil. Dar astăzi? Nu cumva complexitatea ființei umane, clădite paradoxal, alunecă spre un real regres?

Valul sau vălul întoarcerii spre origini? Cine-și pune prea multe întrebări așteaptă, febril, răspunsurile imaginate de el. Dacă încep un periplu caracterologic, teamă mi-e să nu sfârșesc în bezna peșterilor, desi acestea hrănesc contraste. Regulat devin gazde ale luminii și ritmic acceptă întunericul.

Nemulțumitului i se ia totul.

Curajosul gustă laurii victoriei doar în singurătate.

Lingușitorul, mai devreme, ori mai târziu, își linge propriile răni.

Omul vorace, după ce a înghițit pământuri, bani și putere care nu poate fi decât totală, își înghite până și coada... la coarne încă nu a putut ajunge.

Afemeiatul nu mai are alura lui Don Juan, nici scutul cavalerului „tristei figuri”, creat de Cervantes, ci devine un etichetat obsedat.

Cochetăria nu mai are gen, e scăldată de valuri androgine.

Lăcomia a înghițit tot carul cu fân însă nu pe cel al lui Hieronymus Bosch, iar acum nu se mai mulțumește cu pietricelele din asfalt.

Gelosul a recurs la șervețele „zewa” cu olfact profund, dar niciodată nu-i sunt de-ajuns.

Pe mizantrop îl întâlnești la orice interscție, dar mai ales în verdele fotoliilor capitonate, tocindu-le brațele mai mult sau mai puțin parlamentare; se scaldă ca rațele în băltoace dâmbovițene și nu numai, căci Dunărea are mulți afluenți.

Cred că vom prefera să ascultăm greierii din colivia cumpărată de Don Quijote, ei măcar își respectă sincer, ritmicitatea producerii sunetelor.

„Apelatul nu poate fi contactat!” Dar vocea oficial-administrativă nu a fost de-ajuns; musiu a mai adăugat, pentru oricine ar fi apelat: „nu poate fi contactat doar astăzi”. Na de vezi! se crede inabordabil... ce-nseamnă să pui hotare doar de tine știute! Ce-nseamnă să nu-ți auzi super-egoul! Cum nimic nu e veșnic pe acest pământ, nu știm cum poate deveni pe altele!

Iată că noi tipologii umane scot capul, nu din ape acoperite de nuferi, ci din aerul poluat al orașelor sau chiar al târgurilor provinciale.

Apelatul e acel om ocupat, rar un businessman care delegă secretara să-ți răspundă, căci telefonul privat e ferecat în seiful cu ștampile. Pentru ei,

timpul e ca funia spânzuratului din care abia se desprinde sufletul. Ai noroc dacă-l prinzi la birou când își bea cafeaua.

Fufa băgăcioasă e o altă specie, deseori umană, care cochetează cu producătorii TV, sau optează pentru un om de afaceri bogat și proaspăt divorțat, ori, dacă încă nu e așa, ea încearcă să pună gaz pe foc. Fără milă. Fără empatie. E o pseudo-femeie de afaceri și cu un pronunțat spirit mercantil. Toate au un numitor comun- tupeul. De nenumărate ori, ele pierd din vedere zidul, oricum invizibil, dintre canal și centura... de la noua pereche de jeanși.

Ziarista- e altceva! Ea, în primul rând, are studii; ea nu-i ca celelalte; ea vrea o carieră prin merite proprii, dar nu-și poate achita nici cartela de metrou, la începutul multor luni. Plinul la mașina de serviciu rămâne un vis promis. În general, nu-i plac burtoșii și nici incultura lor. Îi evită o lună, două, dar pe urmă când le-ajunge cuțitul la os, descoperă câte unul puțin tânăr și ușor frumos..și acesta e! Trebuie să scrie doar despre el, despre legea propusă de el, despre piesa de teatru văzută cu el, despre un orașel înfloritor cu fonduri europene, procurate de el. Vrea și ea să fie tot o lebedă albă care nu mai tânjește deloc după cea veche, care parc-ar purta doliu.

Dar la baza societății e învățătoarea, care e adusă la școală de unul din părinții micuților, sau mai nou, are propria mașină, desigur plătită din salariu! Uneori părintele micuțului e proaspăt divorțat; alteori o aduce chiar o mămică, al cărei loc de muncă se află tocmai în drumul spre școală;